

KURIER POLSKI

Rok III Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiast. 36-00. Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 12

Wtorek, dnia 3 czerwca 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-140
Konto Bież Bank Gosp. Spółd. Bydg. konto 8086

Nr 148

Palenie dolarów

Amerykańskie władze wojskowe we Włoszech postanowiły spalić wydane przez siebie banknoty dolarowe o łącznej wartości 12 milionów dolarów. Na miejsce spalonych wprowadzone zostaną banknoty o innym kolorze. Na zdjęciu moment palenia dolarów

Nowy rząd na Węgrzech

Wyjazd z kraju b. premiera Nagy był z góry uplanowany

BUDAPEST (obsł. wł.). Z Węgier donoszą, że wyjazd b. szefa rządu Nagy na urlop do Szwajcarii był z góry uplanowaną ucieczką. Syn b. premiera, wysłany został na krótko przedtem z misją oficjalną do Waszyngtonu, a córka studiuje na uniwersytecie w Genewie. Nagy posiada znaczne fundusze w bankach zagranicznych.

Premierem rządu węgierskiego, po dymisji Nagy'ego, został mianowany dotychczasowy minister obrony narodowej, członek partii drobnych posiadaczy. Nominacja ta stanowi dla wszystkich niespo-

zagicznych, którzy zostali zawezwani do Moskwy w celu przeprowadzenia rozmów w sprawie niemieckich wartości na Węgrzech. BUDAPEST (obsł. wł.). Nowo-wybrany premier węgierski zatrzymuje również nadal tekę ministra obrony narodowej. Tekę ministra spraw zagranicznych objął dotychczasowy minister informacji, członek partii drobnych posiadaczy. Do nowego rządu weszło po 1 socjaliście i komuniście więcej, niż ich było w rządzie poprzednim.

Głos „Manchester Guardian”

O porozumieniu Anglosasów w sprawie Niemiec

LONDYN (PAP). „Manchester Guardian” bez entuzjazmu ocenia porozumienie brytyjsko-amerykańskie w sprawie utworzenia Rady Gospodarczej dla zachodnich Niemiec. Dziennik sądzi, że wiele zagadnień jeszcze zostało w zawieszaniu. W szczególności „Manchester Guardian” ustosunkowuje się krytycznie od podstaw organizacyjnych nowej instytucji. Dziennik krytykuje mianowicie podział władzy pomiędzy Radę Gospodarczą a nowy Komitet Wykonawczy, którego władzy podlegają wszystkie departamenty. 8 członków tego komitetu nie mianuje, jak by się zdawało słuszne, Rada

Gospodarcza, której politykę mają oni wykonywać, ale rządy krajowe. Istnieje obawa, że nowy komitet reprezentować będzie interesy lokalne zamiast interesów ogólnych i że będzie tylko przeszkadzającym dyktatorom w spełnianiu ich obowiązków. Zdaniem „Manchester Guardian” Amerykanie ukonstytuowali komitet w ten sposób w dążeniu do utrzymania systemu federalnego, którego są zwolennikami.

Stanowisko Str. Pracy

Dyskusja na sobotnim posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego, prowadzona nad przedłożonymi przez min. Minca projektami ustaw, wykazała, że wszystkie reprezentowane w naszym Sejmie Kluby Poselskie uznały konieczność podjęcia zdecydowanej walki z drożyzną i spekulacją, aczkolwiek zaznaczyły się pewne różnice zdań w ocenie sytuacji gospodarczej naszego kraju i w doborze środków prowadzących do usunięcia obecnie istniejących trudności. Wspomnieć tu trzeba przede wszystkim o stwierdzeniu wicemarsz. Szwalbego, że „bitwa o produkcję” nie została jeszcze wygrana (co jak wiemy, twierdził min. Minc) i że trzeba w dalszym ciągu walczyć o polepszenie i potaniecie produkcji, o unormowanie struktury organizacyjnej przemysłu, o usprawnienie aparatu ludzkiego itd.

Miarą wielkiego zainteresowania posłów dla dyskusowanych ustaw gospodarczych jest fakt, że wszyscy mówcy zapowiedzieli wniesienie odpowiednich poprawek i wszyscy też podkreślili, że podstawowym warunkiem dla uzdrowienia naszej gospodarki jest, aby momenty natury politycznej nie miały żadnego wpływu na podejmowanie decyzji o charakterze gospodarczym. Prezes Klubu Poselskiego Str. Pracy, poseł Domiński, wyraźnie stwierdził, że, aby podjęta przez Rząd akcja była skuteczna i nie przerodziła się w walkę polityczną, należy bardzo ostrożnie dobierać ludzi, którzy walkę tę będą prowadzili. Współdziałal czynnika samorządu gospodarczego we wszystkich komisjach przewidzianych ustawą o spekulacji, stworzy dla samej akcji odpowiedni klimat oraz podniesie atmosferę wzajemnego zaufania.

Stronictwo Pracy, w imieniu którego przemawiał poseł Domiński, zajęło wobec przedłożonych ustaw stanowisko pozytywne, zapowiadając równocześnie zgłoszenie szeregu poprawek. Poseł Domiński oświadczył słusznie, że walka ze spekulacją to tylko środek do usunięcia zła, źródła jednak tego zła ona nie wskazuje. Źródło to zaś tkwi głęboko w organizmie gospodarczym państwa. Wina za obecny stan rzeczy nie ponosi wyłącznie sektor prywatny. Szukać jej należy również w sektorze państwowym, a przede wszystkim spółdzielczym.

Problem spekulacji, to problem złych ludzi. Zdeprawowane jednostki, kierujące się wyłącznie pragnieniem zdobycia maksymalnych zysków za wszelką cenę — wkradły się do wszystkich trzech sektorów, hamując i utrudniając stabilizację życia gospodarczego. Ludzi tych trzeba wymieść bez reszty, bo oni są właśnie tymi spekulantami, z którymi podjęliśmy ostateczną walkę.

Walka ze złem, walka ze zwyżką cen sięgać musi do podstaw. Nie wystarczy ustalać ceny u kupca prywatnego. Trzeba ustabilizować również i przede wszystkim ceny u producenta. Dlatego Stronictwo Pracy wita z radością zapowiedź min. Minca ustabilizowania cen przemysłu państwowego, jako krok, który przyczyni się w sposób zasadniczy do zlikwidowania spekulacji.

Stronictwo Pracy stanęło na stanowisku, że w ustawie o zwal-

Czy powstańcy utworzą rząd autonomiczny w Grecji

ATENY (obsł. wł.). Z Aten donoszą, o obawie członków parlamentu greckiego, iż powstańcy mogliby zająć miasto Florinę niedaleko granicy Jugosławii i ogłosić w tej części kraju rząd autonomiczny. Minister obrony narodowej jednakże nie podziela tych obaw, twierdząc, że w Florinie znaj-

duje się dostateczna ilość wojsk rządowych, które odparły dotąd wszystkie ataki powstańców. W bitwach toczących się na Kreacie poległ dowódca wojsk partyzanckich wraz z 7 bliskimi współpracownikami 10 partyzantów wzięto do niewoli.

W szczególności „Manchester Guardian” ustosunkowuje się krytycznie od podstaw organizacyjnych nowej instytucji. Dziennik krytykuje mianowicie podział władzy pomiędzy Radę Gospodarczą a nowy Komitet Wykonawczy, którego władzy podlegają wszystkie departamenty. 8 członków tego komitetu nie mianuje, jak by się zdawało słuszne, Rada

Po sformowaniu gabinetu przez de Gasperi

Wiochy na nowym etapie

Lewica przepowiada rychły upadek nowego rządu i piętnuje akcję premiera

RZYM (PAP). Po 20 dniach żmudnych rokowań de Gasperiemu udało się utworzyć nowy rząd, w skład którego weszło 9 członków partii chrześcijańsko-demokratycznej i 4 bezpartyjnych. Ministrów zostali zaprzysiężeni przez prezydenta de Nicola. Ani socjaliści ani komuniści do nowego rządu nie weszli. Premier de Gasperi wygłosił przemówienie radiowe, w którym zaznaczył, że wszystkie wysiłki rządu skierowane zostaną w celu

pokonania obecnych trudności Włoch tj. bezrobocia, odbudowy zniszczonych miast i wsi, oraz sprawy aprowizacji RZYM (obsł. wł.). Partie lewicowe wyraziły swe niezadowolenie z powodu nowego składu rządu. Socjalistyczny dziennik „Avanti” pisze, że czwartki rząd de Gaspariego zostanie natychmiast rozbity. Dzienniki komunistyczne twierdzą, że de Gasperi

utworzył rząd na wzór ostatniej Rzeszy niemieckiej, robiąc z siebie kanclerza Rzeszy, wiatującego na recz plutokracji. Odnosi się to szczególnie do odezw radiowej de Gasperiego, w której premier zaznaczył, że „tylko partia chrześcijańsko-demokratyczna uchroni Włochy od chaosu i przyczyni się do uzyskania pożyczek zagranicznych”.

Prezydent na czele strajkujących

Podczas ostatniego strajku pracowników telefonów, który objął wszystkie stany USA, doszło do ulicznych demonstracji. W pochodzie niesiono transparenty z hasłami rzucanymi przez strajkujących. Na czele wielkiej kolumny pracowników telefonicznych krążyła dokoła gmachu zarządu telefonów w Waszyngtonie, kroczył prezydent Narodowej Federacji Pracowników Telefonów Joseph A. Beirne

Kongres de Gaullistów

PARYŻ (Obsł. wł.). W Paryżu odbywa się pierwszy narodowy kongres partii de Gaulle'a. De Gaulle wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że Francja potrzebuje pomocy finansowej, a jedynym państwem, które takiej pomocy udzielić może — są Stany Zjednoczone.

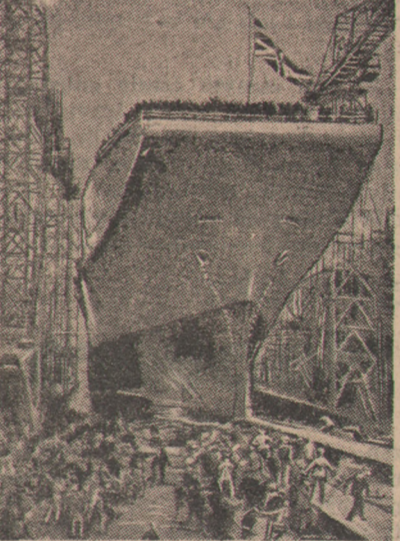
Międzynarodowy Kongres Dziennikarzy w Pradze

PRAGA (Obsł. wł.). Międzynarodowy Kongres Dziennikarzy w Pradze Czeskiej z udziałem 250 delegatów z wszystkich państw powitał premier Jan Massaryk. Oprócz dziennikarzy obecni są na kongresie przedstawiciele UNESCO i międzynarodowego Biura Pracy.

Groźba kryzysu polit. w USA

Stanom Zjednoczonym grozi kryzys polityczny w związku z ustawami ograniczającymi uprawnienia związków zawodowych i sprawami podatkowymi.

Nowy lotniskowiec

W Belfascie (Anglia) spuszczone na wodę nowy lotniskowiec floty brytyjskiej HMS „Centaur” zbudowany przez stocznice Harland and Wolff. O kadłub nowego olbrzyma morskiego butelkę szampa rozbiła księżna Kentu.

Dziś konferencja okrągłego stołu w Indiach

LONDYN (obsł. wł.). Lord Mountbatten, wicekról Indii wysłał oficjalne zaproszenia do 5 czołowych przywódców indyjskich, celem wzięcia udziału w poniedziałkowej konferencji okrągłego stołu w New Delhi, na której ma przedłożyć brytyjski plan oddania władzy Indii w ręce narodu tego kraju.

Czesi zapoznają się z przemysłem polskim

KATOWICE (PAP). Na Śląsku przebywa od 2 dni delegacja czeskosłowackich przemysłowców, która zapoznaje się z polskim przemysłem węglowym, hutniczym, włókienniczym, metalowym, papierowym i skórzanym. Wycieczka udaje się z Katowic i Bielska do Krakowa i Wieliczki, następnie delegaci zwidzą Poznania, Szczecin, Gdynię i Warszawę.

czaniu drożyny powinna być przewidziana dwuinстанcyjność w orzekaniu, przy czym co najmniej druga instancja powinna należeć do Sądu Powszechnego. Wiadome jest, że w komisjach, którym powierzono zostanie wykonanie i kontrola ustawy o spekulacji, nie zawsze znajdują się ludzie, którzy potrafią właściwie interpretować przepisy ustawy, wskutek czego mogą zająć pomyłki w orzekaniu o winie.

Z tych też względów dwuinстанcyjność w orzekaniu i udział Sądów Powszechnych są tutaj naprawdę uzasadnione.

Obiektywna i rzeczowa ocena sytuacji gospodarczej naszego kraju podyktowała Stronictwu Pracy złożenie całego szeregu konkretnych wniosków. Wierzymy, że w komisjach, gdzie wnioski te zostaną obecnie przedyskutowane, znajdują one należne sobie uznanie i poparcie.

Świat w kilku słowach

Opozycja w Syrii po ostatnich wyborach, postanowiła proklamować na sobotę strajk powszechny celem zaprotęstowania przeciwko sfałszowaniu wyborów. Kandydaci opozycji reprezentują wszystkie syryjskie partie demokratyczne.

Prezes Banku Światowego MacLoy podał do wiadomości że rozpatrywana jest obecnie próba Dania o pożyczkę w wysokości 50 milionów dolarów na cele odbudowy.

Zak podkreśla korespondent „United Press”, na zgromadzeniu w Portland na którym wygłosił przemówienie b. wiceprezydent Stanów Zjednoczonych, Henry Wallace, obecnych było 3600 osób. Jest to niezwykle duża liczba.

Sześć amerykańskiej misji w Persji Schwarzkopf, przybył do Waszyngtonu, by przeprowadzić pertraktacje w sprawie dostawy broni dla Persji.

Wczoraj wyjechała do Zurichu na Kongres PEN-Clubu delegacja polska w osobach: Rusinka i red. Węsa. Prezes Jan Parandowski z powodu choroby jednego z członków rodziny nie mógł na razie wyjechać.

W dniu 13 lipca br. przybędzie do Częstochowy Marszałek Polski Żymierski, na uroczystość poświęcenia sztandaru, ofiarowanego przez miejscowe społeczeństwo tutejszemu pułkowi piechoty.

W francuskiej strefie okupacji Niemiec zmniejszono dzienne racje chleba do 125 gramów, aż do chwili nadejścia nowych importów.

Obrady Zw. Uzdrowisk

KRAKÓW (PAP). W Krakowie rozpoczęły się obrady Zarządu Związku Uzdrowisk Polskich z udziałem reprezentantów i dyrektorów uzdrowisk.

W pierwszym dniu obrad omawiane były sprawy odbudowania i unowocześnienia naszych miejscowości klimatycznych, udział Polskiego Związku Uzdrowisk w między-

narodowym zjeździe ogólnowiatowej Federacji Związków Uzdrowiskowych, który odbędzie się w roku bież. w Pradze, i sprawa zorganizowania pracowników uzdrowiskowych w związek zawodowy.

Kierownicy poszczególnych zakładów leczniczych w miejscowościach kuracyjnych złożyli sprawozdanie ze swej działalności.

Z tajnych akt niem. min. sprawiedliwości

Gdy Hitler zdobył władzę...

20 gilotyn pracowało nad oczyszczeniem Niemiec z antyfaszystów

W Berlinie odnaleziono akta dawnego ministerstwa sprawiedliwości, które mówią o licznych egzekucjach, dokonanych na działaczach antyfaszystowskich w Niemczech. Liczba ofiar wyniosła w roku 1933 ponad 4.500 kobiet i mężczyzn. W roku 1934 ścięto w Niemczech 5.500 osób. Z akt ministerstwa wynika, że jeszcze w roku 1934 z rozkazu Hitlera zbu-

dowano 20 gilotyn. Prowadzona z niemiecką skrupulatnością statystyka wykazuje, że jeden tylko spośród 10 katów ściana wraz ze swymi pomocnikami 1.399 osób, wykonując przeciętnie 4 egzekucje dziennie. Akta hitlerowskiego ministerstwa zostały przekazane niemieckiemu wydziałowi prawnemu w radzieckiej strefie okupacyjnej.

Siedem żądań niemieckich

Swoboda, jaką cieszą się Niemcy w zachodnich strefach okupacyjnych, uderzyła neodemokratów niemieckim na mózgi. Konferencje, narady, zjazdy, wiecowania — otaczają się trudnią przywódcy polityczni Czwartej Rzeszy. Obecnie partie niemieckie czynią przygotowania w celu wyłonienia ogólnoniemieckiej reprezentacji narodowej.

A co robi naród niemiecki? Urządza strajki i demonstracje uliczne, porzuca pracę w urzędach i organizuje protesty publiczne. Na konferencji niemieckich związków zawodowych w Mühlheim, postawiono aliantom 7 wyraźnych żądań, m. in. przekazania wyłącznie Niemcom kontroli gospodarczej, budowy niemieckiej floty dalekomorskiej i udziału w handlu światowym.

W tym samym czasie gubernatorzy wojskowi strefy brytyjskiej i amerykańskiej Sir Sholto Douglas i gen. Clay wydają wspólne oświadczenie, zredagowane w formie odezwy do narodu niemieckie-

go, w którym wyjaśniają swe stanowisko w sprawie obecnej sytuacji żywnościowej.

Odezwa rozpoczęła się stwierdzeniem wielkiej biedy i cierpienia Niemców, szczególnie w miastach i podaje przyczyny takiej sytuacji. Niemiecka produkcja rolnicza nie wystarcza na wyżywienie, również importy żywnościowe z zagranicy nie pokrywają najkonieczniejszych potrzeb. Od dwóch lat już Stany Zjednoczone i Wielka Brytania pokrywają koszty sprowadzanych towarów, jednak możliwość ich nabycia jest również ograniczona z uwagi na ogólny brak żywności w świecie.

Wprawdzie poziom życia w Niemczech daleki jest jeszcze od normalnego, ale przecież w całej Europie warunki żywnościowe nie są wiele lepsze. Stąd też masowe demonstracje, strajki, rezygnacje z urzędów, skargi itp. nie mogą mieć innego skutku, jak tylko ujemy. Każdorazowe porzucenie pracy hamuje bowiem bieg odbudowy i zmniejsza produkcję. również poddanie się rezygnacji i apatii nie może rokować lepszej przyszłości. Tylko twarda praca i odwaga mogą zapewnić Niemcom jaśniejsze dni. Brytyjskie władze okupacyjne zorganizowały specjalne komisje lotne, które stwierdzają, czy nie magazynuje się na wsi zboża. Pierwsze ich sprawozdania notują wszędzie wielki stan trzody chlewnej.

W celu unormowania stosunków gospodarczych, władze okupacyjne, poza zarządzeniami doraźnymi, usiłują zcentralizować w Frankfurturze wszystkie urzędy gospodarcze, aby w ten sposób skoordynować rozdział towarów. Poza tym projektuje się utworzenie dwustrefowej niemieckiej rady gospodarczej, w której zasiadliby przedstawiciele poszczególnych państw autonomicznych, procentowo do liczby ich mieszkańców, a nie jak dotychczas pojedynczych delegatów, którzy starali się popierać wyłącznie własne interesy. Perspektywy lepszej przyszłości rokują więc tylko stosowanie nie regionalnej, lecz powszechnej i energicznej polityki gospodarczej.

zań, ale może się okazać niezbędną. Pod odrodzeniem niemieckiego przemysłu rozumie się oczywiście tylko przemysł pokojowy, a nie wojenny. Niemcy i Japonia były już przed wojną wielkimi importerni żywności, obecnie zaś, gdy ich gospodarka została zniszczona, będą musieli tak dalece rozbudować przemysł, aby wystarczyć na zapłatę przywozu żywności. Świat nie może już ze względów ludzkich pozwolić Niemcom ginąć z głodu, tym bardziej, że gospodarka niemiecka nie będzie pozbawiona kontroli, a warunki ogólnowiatowe są uzależnione od siebie i jedno niedomaganie pociąga za sobą następne. Dziennik ten nazwał Hoovera niezmiernie odważnym, że przedstawił swe poglądy w barwach tak wyraźnych i naturalnych i nie bawił się w ukrywanie prawdy w powodzi frazesów.

Również organ „popołudniowy” „Washington Star” przyjął z uznaniem oświadczenie b. prezydenta, które wykazało błędy polityki amerykańskiej w Niemczech i przyczyniło się z pewnością do ich naprawienia. Prasa przywiązuje do słów Hoovera wiele wagi i spodziewa się silnego oddźwięku w społeczeństwie. Będzie może słusze — mówi Arnold — zacytować tu słowa min. Marshalla po jego powrocie z Moskwy: „Nie możemy czekać na kompromis, który narzuci ogólne zmniejszenie, należy działać, gdyż warunki w Europie pogarszają się”.

Aluminiowy most ruchomy

Budowę mostów metalowych nad rzeką Wear w Anglii uważano 100 lat temu za wielkie osiągnięcie. Przynosiła ona duże korzyści sunderlandzkiemu przemysłowi, który ma w tej dziedzinie wielowiekową tradycję. Dziś, przemysł nad brzegami rzeki Wear znów przoduje światu, konstruując pierwszy aluminiowy most ruchomy.

Firma Head Wrigton Alloy

Polska delegacja handlowa na Bliski Wschód

WARSZAWA (Obsl. wł.) Delegacja Rady Polsk. Przem. Włókienniczego uda się wkrótce do Egiptu, Palestyny i Arabii Ibn-Sauda w celu rozpatrzenia możliwości eksportu polskich wyrobów włókienniczych i sprowadzania z tych krajów potrzebnych surowców.

Ciekawe odkrycie nurka Ryngraf polski z XVII w. na dnie Odry

SZCZECIN (obsl. wł.) Alfred Osik, nurk zatrudniony przy wydobywaniu wraków z dna Odry, znalazł polski ryngraf, wykonany z grubej blachy z rzeźbą. W środku tarczy umieszczony jest duży, srebrny orzeł biały, u dołu kokarda z łuf armatnich, a po bokach girlandy z sztandarów pułkowych. Tego rodzaju tarcze używane były szczególnie na przełomie XVII i XVIII w. Przypuszcza się, że znaleziony ryngraf pochodzi z muzeum szczecińskiego lub został zagrabiony przez Niemców w którymś z dworów polskich podczas okupacji.

Po Słowacji krąży „testament ks. Tiso”

PRAGA (PAP). Organa bezpieczeństwa aresztowały w tych dniach w Słowacji kilkanaście osób, oskarżonych o wywrotową działalność antypaństwową, wymierzoną przeciwko obecnemu ustrojowi republiki czechosłowackiej. Aresztowani, wśród których są również urzędnicy państwowi, kolportowali nielegalne ulotki, zawierające tzw. testament ks. Tiso. Według ostatnich wiadomości nadchodzących z Bratysławy, ulotki krążyć w dalszym ciągu i należy się liczyć z nowymi aresztowaniami.

Dokoła redukcji wojsk okupacyjnych w Niemczech

LONDYN (obsl. wł.) W Berlinie międzysojusznicza rada kontroli pertraktuje nad sprawą ograniczenia wojsk okupacyjnych w Niemczech do poniżej 1/2 miliona, w myśl postanowień konferencji moskiewskiej. Komisja nie doszła do porozumienia przy ustaleniu kogo należy uważać za żołnierza — czy wliczyć urzędowych pracowników wojskowych i pracowników kwater wojskowych.

Abd el Krim zamieszka w Egipcie

KAIR (Obsl. wł.) Przedstawiciel Francji w Kairze pertraktował z premierem egipskim, Nokrasi Paszą w sprawie Abd el Krima, który złamał słowo, dane przy zwolnieniu, że zamieszka we Francji i wysiadł ze statku w Egipcie.

Abd el Krimowi zezwolono na zamieszkanie w Egipcie pod warunkiem, że nie będzie się udzielał politycznie. Abd el Krim — to 65-letni przywódca szczepu Rifów marokańskich.

Warszawa - Sztokholm 8:8

WARSZAWA (re) W dniu wczorajszym odbył się w Warszawie mecz bokserski między reprezentacją Sztokholmu i Warszawy. Zawody te ściągnęły około 7 tysięcy publiczności. Mimo pesymistycznych przewidywań znawców boks, przepowiadających przegraną Warszawy w stosunku 12:4, pięścierce warszawskie zdobyły zaszczytny wynik remisowy.

Wyniki poszczególnych walk przedstawiają się nast.: Burfström

wypunktował Patorę, Gabrielson uległ Sobkowiakowi, Berglund, po uszkodzeniu brwi, przegrał na punkty z Sieradzianem, reprezentant Szwecji Karlsson przegrał z Czortkiem, Lindquist zremisował z Wasiakim, Haglund pokonał Kosowskiego przez techn. k. o., Olsson wypunktował Drabkowskiego i Modigh nie rozstrzygnął spotkania z Kotkowskim. Dokładny przebieg tego interesującego spotkania podamy w naszym dodatku sportowym.

Structures poświęciła cały rok przygotowaniu prac, zanim otrzymała kontrakt na budowę dwupłatowego aluminiowego mostu zwodzonego, przeznaczanego zarówno dla ruchu ulicznego jak i kolejowego.

Największą korzyścią jest tu oszczędność na wadze, gdy płyty mostu wprawia się w ruch; aluminium ma tę przewagę nad żelazem i stalą, iż jest w najwyższym stopniu odporne na korozję. Dlatego też miasto Sunderland słusznie spodziewa się, iż nowy most aluminiowy wzbudzi zainteresowanie inżynierów całego świata.

Walka o naftę w Austrii

WIEDEŃ (obsl. wł.) Komisja dla spraw traktatu pokojowego z Austrią nie może dojść do porozumienia. Sprawa rozbija się o rafinerię nafty w Zistersdorfie, która leży w radzieckiej strefie okupacyjnej Austrii i którą władze radzieckie uważają jako własność niemiecką, podlegającą konfiskacie, czemu sprzeciwiają się władze okupacyjne anglosaskie oraz Austria. Delegat radziecki żąda obecnie osobnego traktowania sprawy Zistersdorfu z czym nie godzą się delegaci anglosaski.

Nowi przełożeni duchowni instytucji polskich w Rzymie

CITTA DEL VATICANO (obsl. wł.) Na stanowiskach przełożonych polskich instytucji duchownych w Rzymie nastąpiły ostatnio pewne zmiany. I tak: rektorem „Kolegium Polskiego” zwanego w Rzymie od czasów przedwojennych Collegio Polacco, został mianowany ks. dr Marian Strojny, a rektorem Seminarium Duchownego dla kleryków polskich został mianowany ks. dr Władysław Padacz, były poseł na Sejm RP i ruchliwy działacz abstynencki.

Wieczornica polska czeskiej młodzieży gimnazjalnej

PRAGA (IP). Wznawiając długoletnią tradycję, znana propagatorka języka polskiego w Pradze, prof. F. Sawierska, która wychowała już kilka generacji szczerych polonofilów czeskich, urządziła w tych dniach w Pradze wieczornicę polską, która wzbudziła najwyższe zainteresowanie wśród praskiego społeczeństwa. Na program wieczorki składały się recytacje dzieł literatury polskiej nie w przekładzie czeskim, ale w oryginalnie, w wykonaniu uczniów, kilku praskich szkół średnich.

Krytyk „Svobodnych Novin” wyraża się o wieczorku nader pochlebnie. Wieczorek stał się miłą manifestacją polsko-czechosłowackiej przyjaźni i należy sobie życzyć — pisze cytowany dziennik — aby tego rodzaju imprez było więcej.

Do Pragi wyjechała delegacja Polskiego Radia z dyr. Billigem na czele w celu zapoznania się ze zdobyczami radiofonii czechosłowackiej i nawiązania współpracy.

Ruch statków w portach polskich

GDYNIA (B). W ostatnich dniach weszło do portu gdyńskiego wiele statków. przywożąc bardzo wartościowe ładunki. I tak duński parowiec „Karl Clausen” przywiózł mięso i łój z Kopenhagi w ilości 266.229 t. Grecki parowiec „Antonis” przywiózł do Gdańska z Casablanki 10300 ton fosforytów. Olej maszynowy przywiózł szwedzki motorowiec „Servus” z Liverpoolu. Olej przeznaczony jest dla Centrali Produktów Naftowych. Statek duński „Mette Skou” przywiózł do Gdańska dla Rolniczej Centrali Miesnej 914 krów. Rudę przywiózł duński parowiec „Sophie” w ilości 1659 t. W tym samym dniu statek również szwedzki „Granada” wszedł do Gdańska z ładunkiem rudy 2566 ton. Dla huty Stołeczyn rudę przywiózł do Szczecina parowiec szwedzki „Rex” w ilości 1190 t. Polski węgiel zabrał do Islandii norweski parowiec „Wagreg” w ilości 1280 t.

Prasa amerykańska o planie Hoovera zawarcia oddzielnego pokoju z Niemcami

Komentator nowojorski Piotr Arnold scharakteryzował gospodarczą stronę politycznych planów Herberta Hoovera wobec Niemiec.

Były prezydent Stanów Zjednoczonych oświadczył, iż kwestia gospodarcza w Niemczech nie może być oddzielona od politycznej. Wszystkie próby amerykańskie osiągnięcia porozumienia między czterema mocarstwami przebrzmiały bez echa. Wg. zdania Hoovera Ameryka ma uczynić Francji i Rosji jeszcze jedną propozycję, aby doprowadzić do gospodarczej jedności, w razie zaś nieuzyskania porozumienia Stany Zjednoczone będą zmuszone podjąć kroki w celu zupełnej odbudowy niemieckiego przemysłu i eksportu oraz zawrzeć oddzielny pokój z zachodnimi prowincjami Niemiec.

Jakkolwiek zdania byłego prezydenta nie poparł ani rząd ani parlament, to jednak — mówi Arnold — oświadczenie tak znakomitego znawcy spraw gospodarczych, jak Herbert Hoover, wywołało w prasie silne poruszenie i wpływ.

Sprawie uzdrowienia gospodarki europejskiej i zmniejszenia wydatków przez obywateli amerykańskich poświęciło szereg dzienników swe tytułowe artykuły. „News Herald Tribune” pisze, iż droga wybrana przez Hoovera była już przepisana układami w Jaltie i Poczdamie, a nie została zrealizowana jedynie przez nieustępliwe stanowisko dwu kontrahentów. Zawarcie oddzielnego pokoju nie jest najlepszym z rozwią-

Stolica „czarnej doliny”

CARDIFF

Cardiff, miasto w południowej Walii, należy do jednych z najoryginalniejszych ośrodków przemysłowych Wielkiej Brytanii.

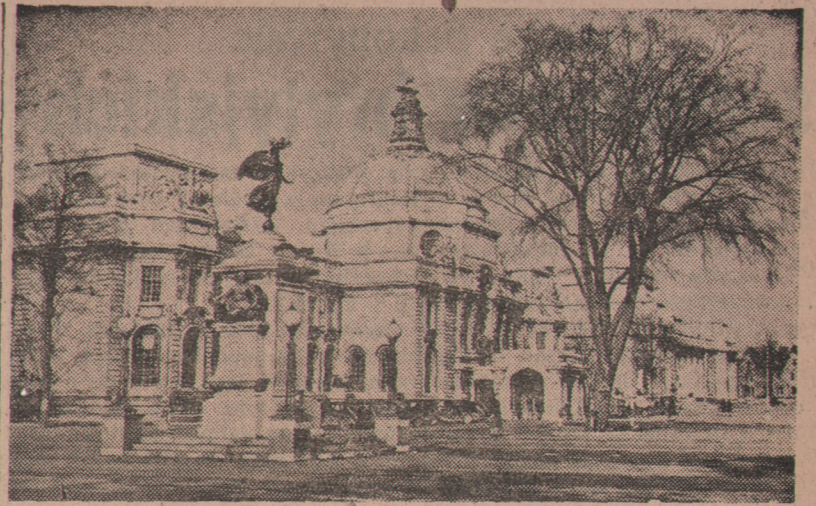
Kontrasty:

Centrum przemysłu Ośrodek kultury Dymiące kominy Reprezentacyjne gmachy

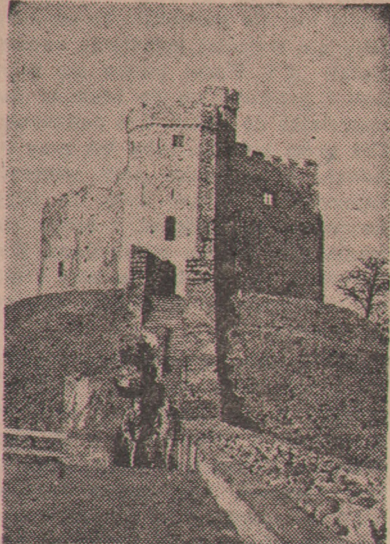
mieszczą się pod wzgórzami otaczającymi Cardiff.

Miasto znane jest nie tylko jako port węglowy, ale i jako ośrodek przemysłu drzewnego...

Cardiff szczyci się posiadaniem takich gmachów jak: City Hall, Law Courts, National Museum of Wales...

City Hall i muzeum w Cathays Park

Zamek w Cardiff zbudowany w XI w.

by się być miastem dymiących kominów, brudnych ulic portowych i mało odwiedzanych sklepów.

Tymczasem miasto to posiada zupełnie inny charakter. Otwarte przestrzenie, szerokie ulice, piękne aleje i nowoczesne domy nadają mu dużo uroku.

Znany wszystkim bezdymny węgiel walijski zwabił tysiące Walijszczyków do wnętrza czarnych wzgórz Cardiff.

głęboko z wnętrza kopalni przy pomocy długich lin i koni. Dopiero przed stu laty, Marquis of Bute, właściciel gruntu na którym zbudowano Cardiff...

Z dzisiejszych Niemiec

Niemki wygrywają duży los

Rzecznik rządu brytyjskiego oświadczył w Izbie Gmin, że do maja wypłynęło 3.600 wniosków żołnierzy brytyjskich o zezwolenie na małżeństwo z Niemkami.

W ogóle polowania Niemek za mężami angielskimi, a jeszcze lepiej amerykańskimi — wywołują przerażenie w Anglii i Ameryce.

Sytuacja jest bowiem istotnie

ciężka. Po zakazie przesyłek tytoniowych dla osób prywatnych w Niemczech rząd amerykański zabronił przesyłać papierosy i tytoń również dla żołnierzy i urzędników amerykańskich.

Wielu Niemców temu handlowi zawdzięczało swój byt. Ministrowie wyżywienia w połączonych strdach zachodnich wysunęli projekt zredukowania wartości kalorycznej przydań żywnościowych.

Najszczytniejszy order: Czerwony Krzyż

Czerwony Krzyż jest najszczytniejszą i najpopularniejszą instytucją na świecie. Znaczenie jego odczuwają przede wszystkim państwa, które najwięcej ucierpiały przez wojnę.

Dziś pomaga dalej, łagodząc nędzę, ocierając łzy, informując tych, którzy jeszcze czekają... nie chcąc wierzyć w to, że ci, których wygładza, już nie powrócą nigdy...

W niedzielę rozpoczął się w całej Polsce Tydzień PCK, którego celem jest uświadomić społeczeństwo o pracy PCK i celach, jakie spełnia w nisieniu pomocy cierpiącej ludzkości.

Z dni krwi i chwały WIELKOPOLSKIEGO WESTERPLATTE

Dokończenie Ze strony polskiej padło więcej, niż setka, gnieźnieńskich chłopów, cywiliów i harcerzy.

Równocześnie Rogowo, Trzemeszno wpadają w ręce niemieckie. Rannego gimnazjalistę Szymańskiego z Trzemeszna wzywają do poddania się żołnierze niemieccy.

Obrońcy Gniezna krwią swą dowiedli, że ich miłość ojczyzny nie jest pustym frazesem. Oczywiście na fakty te Niemcy zareagowali z swoistą furią.

się broni Żydowo przystąpił do formalnej kapitulacji.

Ciężkie to były chwile dla Gniezna, gdy wieczorem w niedzielę 10 września na ul. Dąbrówki podano tę wiadomość gnieźnianom.

Dzień 11 września, dzień kapitulacji Gniezna stał się dniem bolesnego uświadomienia grozy, jaką wiódł z sobą hitleryzm.

Napotykanymi chłopów i mężczyzn rozstrzelali Niemcy za posiadanie żyłek. Ziemię gnieźnieńską uznano za karny kraj...

Ten sam rynek Gniezna, który był świadkiem potężnych uroczystości Święta Ludowego i dekoracji miasta Wielką Wstęgą Odrodzenia Polski...

Ogłoszone z Polaków, zarzucone „hackenkreuzami” Gniezno nie zaprzestało jednak walki z wrogiem.

Adamczyk Henryk Bak inż. plut. Tadeusz Banach, Artur Baumgart Franciszek Duliński, plut. Olech Dolacki,

wach. Franciszek Droliński, Ludwik Gruszka, plut. Władysław Gnacek, sierż. Teodor Jakubowski, Józef Izbiński, Klemens Grygiel, por. Czesław Kamiński, sierż. Wojciech Kazmierczak, Czech Kowalewski, plut. Kazimierz Kwiatkowski, Stefan Leonard, Edmund Mojecki, plut. Sylw. Imbierowicz, por. Kazimierz Michałek, por. Kazimierz Müller, inż. Józef Pawlak, Walerian Pawlak, por. Edward Paulus, Bolesław Puszc, Edmund Rybicki, Józef Sadlewski, sierż. Kazimierz Sosnowski, wach. Stanisław Szetyński, por. Włodzimierz Turowski, por. Franciszek Tata, plut. Józef Tomczak, inż. Bolesław Urbański, Telesfor Zieliński oraz por. Tadeusz Zwolski.

Odmnaczenie miasta to odznaczenie wszystkich obrońców Gniezna, konspiratorów, wysiedlonych, tych, co śmiercią swą przypięcętowali miłość do Ojczyzny — chłopów gnieźnieńskich za ich postawę bohaterską za to, że woleli być bici i skopani, niż poddać się akcji germanizacyjnej...

Kilka cyfr o działalności PCK

W związku z „Tygodniem PCK” podajemy krótkie zestawienie dotychczasowej działalności tej instytucji. Domy noclegowe PCK udzielają miesięcznie 250.000 noclegów.

Akcja świadczeń sanitarnych i opiekuńczych PCK obejmuje ok. 3.000.000 osób miesięcznie. Dzięki PCK odnaleziono 5.000 dzieci polskich, wywiezionych w celach germanizacyjnych do Niemiec.

Regaty otwarcia sezonu Sukcesy BTW

BYDGOSZCZ (tj) Na torze regatowym w Brdziejcu odbyły się z okazji otwarcia sezonu wiosłarskiego oraz mistrzostw miasta Bydgoszczy regaty wiosłarskie. Wyniki są następujące: Ósemki nowicjuszy do lat 18-tu (półwycigowe).

walska J. w czasie 4.22,0. II — BTW czas 4.26,0. III — KKW czas 4.47,0. Bieg V-ty. Czwórki seniorów. I — BTW w składzie: Świątkowski, Radziński, Falkowski, Kocerka, sternik Szyperski w czasie 6.03,6. II — KKW w czasie 6.04,0.

Jeszcze o kongresie socjalistów brytyjskich

Reasumując rezultaty obrad rocznych Partii Pracy w Margate, komentator Reutera uważa uchwały gospodarcze za najdominantsze.

W Margate rzecznicy rządu mieli możliwość dokładnego zapoznania się z reakcją dołów partyjnych na plany proponowane przez rząd. Następujące punkty budzą szczególne zainteresowanie: 1. Oświadczenie ministra Daltona, iż Wielka Brytania nie może liczyć na dalsze kredyty zagraniczne i musi przygotować się do skurczenia importu, jeśli na czas nie zdoła podnieść eksportu. Zapowiedź ta jest związana z perspektywą ograniczeń a prowizyjnych oraz dalszych zarządzeń oszczędnościowych. 2. Podkreślona została konieczność przeprowadzenia energicznej kampanii na rzecz podniesienia produkcji. Jednocześnie zaaprobowano apel rządu, by każdy członek Partii Pracy przyczynił się aktywnie do szerzenia tej propagandy. Jednocześnie rząd ujawnił zamiar zapewnienia specjalnych warunków dla przyciągnięcia robotników do tych gałęzi przemysłu, które odczuwają ostry brak rąk roboczych, jak kopalnie węgla, przemysł bawełniany i rolnictwo. 3. Atlee i Morrison oświadczyli, że tempo reform ekonomicznych rządu dozna zwolnienia po zakończeniu pierwszego etapu, tj. upaństwowieniu przemysłu stalowego. Konferencja przyjąła to spokojnie. Delegacja pozwoliła bez protestu na skreślenie z porządku dziennego szeregu rezolucji, domagających się opracowania planu dalszej nacjonalizacji. 4. Oświadczenia ministrów, że dalsze zmiany w podziale dochodu społecznego na korzyść robotników nie są możliwe w chwili obecnej oraz apele o względy dla klas średnich — nie wywołały sprzeciwu.

Komentator agencji Reutersa zapewnia, że nie oznacza to bynajmniej, by odstąpiono od programu partii.

Bardzo pouczająca była dyskusja w czasie obrad, między innymi nad polityką brytyjską wobec Grecji. Rezolucja w tej sprawie brzmiała następująco: „Konferencja ubolewa nad polityką w Grecji, której następstwem było objęcie władzy przez rząd reakcyjny, oraz uważa, że sytuacja w Grecji pogorszyła się znacznie. O niezadawalającej sytuacji w Grecji złożyła sprawozdanie delegacja parlamentarna, w której uczestniczyli przedstawiciele wszystkich partii.

„Konferencja wyraża nadzieję, że rząd przeprowadzi ewakuację naszych wojsk z Grecji i uczyni tym samym niezbędny krok na drodze do zmniejszenia naszych zobowiązań wojskowych oraz do polepsze-

nia stosunków międzynarodowych. Konferencja ubolewa również nad poparciem, udzielanym przez Anglię w Radzie Bezpieczeństwa akcji amerykańskiej w stosunku do Grecji i Turcji.”

Zabierając głos w dyskusji, delegat Barnaby poparł rezolucję, przy czym oskarżył rząd brytyjski o stosowanie polityki churchillowskiej i nazwał „haniebną” politykę Anglii w stosunku do Hiszpanii. Podobne zdanie wypowiedział Hussell, stwierdzając, że polityka rządu angielskiego na wzór Churchilla, dzieli Europę na 2 części. Mówca podkreśla, że w rezolucji chodzi o to, aby ewakuacja wojsk angielskich w Grecji była rzeczywista, nie zaś by sprowadzała się do zamiany wojsk angielskich przez wojska amerykańskie. „Znajdujemy się w sytuacji — mówi Hussell — w której Ameryka właściwie oświadcza: „Do diabła z ONZ!” — Zdaniem mówcy, naród angielski zaniepokojony jest polityką brytyjską w Grecji. Rząd brytyjski — mówi Hussell — prowadzi teraz w Europie taką samą politykę, jak konserwatyści prowadzili po roku 1918-ym.

Na widowni politycznej

Strasny los Polaków w Kanadzie

Swego czasu ogłoszono jako wielki sukces emigracji londyńskiej wpuszczenie kilku tysięcy żołnierzy polskich do Kanady.

O tym, jak się naszym emigrantom w Kanadzie powodzi, dowiadujemy się obecnie z prasy amerykańskiej i kanadyjskiej.

Taki „Dziennik dla wszystkich” z Buffalo donosi, że sprowadzeni z Anglii do farm kanadyjskich żołnierze polscy są — cytujemy dosłownie — „bardzo źle traktowa-

ni przez pracodawców, jest dużo wyzysku, plące i posiłki są niedzne i przybyli muszą pracować po 15 godzin na dobę”.

Sprawy musiały już bardzo daleko sięgnąć, jeśli tygodnik kanadyjski „Canadian Register” z Kingston zdecydował się bić na alarm. „Czy Kanada — pisze „Canadian Register” — musi rumienić się ze wstydu, ponieważ znajdują się w niej ludzie podobni do handlarzy niewolników? Weterani polscy przybyli do Kanady w dobrej wierze, licząc, że będą mogli pędzić spokojnie i uczciwe życie. Tymczasem wielu z nich odkryło, że wyzyskowi i prześladowaniom nie musi towarzyszyć zawsze swastyka”.

Strasny to musi być los Polaków w Kanadzie, jeśli nawet pismo kanadyjskie nie zważało się porównać traktowania i wyzysku Polaków przez farmerów kanadyjskich z losem Polaków na przymusowych robotach w Niemczech hitlerowskich.

Jeszcze jedno to ostrzeżenie, aby nie słuchać syrenich głosów emigracyjnych polityków, lecz wracać do kraju, gdzie choć ciężko jest człowiekowi pracy, to jednak nikogo nie czeka głód i poniewierka.

Trudna pozycja rządu francuskiego

PARYŻ (Obs. wł.) Rząd francuski i jego polityka gospodarcza i finansowa spotyka się z atakiem dwóch stron: robotnicy domagają się podwyżki płac, a drobni kupcy i przedsiębiorcy domagają się zniesienia kontroli cen.

Pracownicy zakładów samochodowych Renaulta stosują bojkot przez wolną pracę, a drobni kupcy zdecydowali w tych dniach, czy w dniu 4 czerwca br. zamknąć sklepy na znak protestu przeciwko kontroli cen, która sprzeczna jest z ustawą zapewniającą obywatelom możliwość życia.

Delegatka Shuffelt z Londynu oświadczyła, że Anglia i USA wysyłają do Grecji tak wiele najrozmaitszych misyj wojskowych, policyjnych, ekonomicznych itp., że Grecy odnoszą wrażenie, iż kraj ich nie należy do nich.

Poseł Millington oświadczył w toku dyskusji, że Europa i Anglia wyzwolić się muszą spod „hegemonii dolara”.

Ostatnim zagadnieniem, omawianym na konferencji, była sprawa stosunków handlowych z ZSRR. Przyjęta została — jak wiadomo — rezolucja, domagająca się zwiększenia wymiany towarowej między ZSRR i Anglią — „jako najbardziej rozumnej metody utrwalenia przyjaźni między oboma państwami”. W dyskusji nad tą sprawą delegatka Hanesworth oświadczyła, że stosunki handlowe z państwami o gospodarce planowej, z których największy jest Związek Radziecki, niezbędne są dla Anglii dla samobrony przed zblizającym się kryzysem gospodarczym.

NOWY JORK (obs. wł.) W Stanach Zjednoczonych śledzono z wielką uwagą obrady brytyjskiej Partii Pracy w Margate. „New York Times” pisze, że na kongresie zatriumfowała zasada solidarności Anglii z Ameryką. Dzienniki tureckie wyrażają uznanie dla Bevin’a za jego zainteresowanie się sprawą cieżninn.

Z ukosa

Facet na majówce

Z racji rozpoczynających się w obecnym miesiącu wycieczek — dawniej nazywano je „majówkami” — przypomina mi się zamieszczony swego czasu przez jedno z pism warszawskich wypracowanie szkolne uczennicy opisujące wycieczkę rodzinna.

Nauczycielka otworzyła zeszyt tej uczennicy i czyta:

„W niedzielę ubiegłą przy bardzo pięknej pogodzie zrobiliśmy wycieczkę do Zielonki. Pojechaliśmy tam koleją: Mamusia, Stasio, ja i Facet”.

Nauczycielka zmarszczyła brwi, podkreśliła słowo „Facet” i napisała na marginesie „młody człowiek”, po czym czytała dalej:

Odczyt prof. Wo ciechowskiego w Pradze

PRAGA (IP) Staraniem Instytutu Słowińskiego w Pradze, odbył się w tych dniach w Pradze odczyt profesora Uniwersytetu Poznańskiego dr Zygmunta Wojciechowskiego, dyrektora Instytutu Zachodniego w Poznaniu, na temat: „Wschodnia polityka Niemiec i katastrofa europejskiej cywilizacji”.

Referując o powyższym odczycie, pisma czeskie przypominają, że prof. dr Wojciechowski jest autorem książki Polska i Czechy, którą napisał już w roku 1943, a w której omawia ujemne i dodatnie strony narodów słowińskich i wskazuje na błędy, jakich oba te narody dopuszczają się w przeszłości. Znajomość tych błędów ma uniemożliwić ich powtórzenie w przyszłości.

Kronika kościelna

Nowy przedstawiciel Anglii przy Watykanie

CITTA DEL VATICANO (obs. wł.) W miejsce sir dr d'Arcy Osborne'a został mianowany przedstawicielem Wielkiej Brytanii przy Stolicy Apostolskiej radca ministerstwa spraw zagranicznych sir J. V. D. Perowne.

Wybór generała Karmelitów Bosych

CITTA DEL VATICANO (obs. wł.) Na odbytej ostatnio Kapitułce Generalnej w Rzymie przełożonym całego zakonu OO Karmelitów Bosych został wybrany O Sylwester od św. Teresy (Hiszpan). Nowy generał OO Karmelitów Bosych jest w sferach katolickich cenionym historykiem i autorem krytycznego wydania dzieł św. Jana od Krzyża, Doktora Kościoła oraz św. Teresy od Jezusa z Avili.

„W pociągu usiedliśmy przy oknie, po jednej stronie ja ze Stasiem, a po drugiej Mamusia z Facetem (znów adnotacja nauczycielki, jak wyżej). Kiedy pociąg ruszył, wyglądaliśmy przez okno i patrzyliśmy, jak ciągle się zmieniały widoki, a to było bardzo ciekawe. Facet był bardzo niespokojny i ciągle się kręcił na ławce. Potem chciał także wyglądać przez okno, ale że było otwarte, Mamusia mu nie pozwoliła, bo się bała, żeby nie wyleciał (adnotacja nauczycielki: „?”). Facet potem się uspokoił i przyluli się do Mamusi (nauczycielka do siebie: Coś podobnego! Cóż to za kobieta, żeby tak przy ludziach, a zwłaszcza przy własnych dzieciach!...). Widać było, że Facet wszystkim się podobał, z czego Mamusia była bardzo zadowolona. Rzeczywiście jest on bardzo miły i ładny (nauczycielka do siebie: Patrząc ja! Smarkata!).

„W Zielonce wysiedliśmy z pociągu i poszliśmy do lasu. Najprzód szliśmy ja ze Stasiem i mieliśmy koszyczek z żywnością, a za nami Mamusia z Facetem. Całą drogę do lasu Mamusia była zajęta Facetem, który się rozglądał na wszystkie strony, wszystko go ciekawiło, bo pierwszy raz był w Zielonce (nauczycielka do siebie: Bęcwał jakiś! Bawidamek! Mógłoby nieść koszyk, nie żeby się dzieci męczyły).

„W lesie było bardzo pięknie. Drzewa pachniały żywicy, płaszki śpiewały. Wybrałiśmy sobie bardzo ładną polankę, gdzie najprzód zjedliśmy śniadanie. Po podróży i na świeżym powietrzu mieliśmy dobre apetyty. Facet jadł wszystko, co mu Mamusia dawała, a nawet wyrwał kanapkę Stasiowi (nauczycielka: Ładne wychowanie!). Stasio zaczął płakać, a Mamusia się śmiała (nauczycielka: Było się z czego śmiać, zamiast skarcić tego ordynusa...!) i dają mu drugą. Potem Mamusia powiedziała do Faceta: no co, najadłeś się? (nauczycielka: Tak per „ty” przy dzieciach? Cóż okropnego!...), a on się tylko do Mamusi przymlał, widać, że mu wszystko smakowało i był bardzo zadowolony. A kanapki były naprawdę bardzo smaczne.

„Potem Mamusia powiedziała do nas: no dzieci, idźcie sobie pobiegać po lesie, a ja tu sobie poleżę z Facetem (nauczycielka: Skandal!).

„Ale kiedy my ze Stasiem puściliśmy się pędem, Facet nie mógł wytrzymać i chociaż bardzo lubi Mamusię, pobiegł razem z nami. I chociaż Mamusia go wołała, biegał razem z nami i szczeekał tak głośno, aż się echo rozlegało daleko w lesie”.

Nauczycielka odetchnęła, a potem uśmiechnęła się, wzięła gumkę i wytarła to, co napisała na marginesie wypracowania.

Podał R. Ściślak

B. SUJKOWSKI

Drzewo przeklecone

35 CYKL OPOWIEŚCI

Tuż obo drzewa Łzawica, rzeczka powszędny wesola, wartka, o dnie przeważnie piaszczystym i jasnym, tworzyła przecież rozlewisko znaczne wody stojącej, niemal czarnej, pełnej rżesy, kaczęca, a przy drugim, niskim brzegu i szuwarów.

Chłód, choć dzień był upalny jak rzadko, szedł od tej toni i przenikać się zdawał do kości. Rycerz czuł, że dziewczyna, tuląc się wciąż do niego, drży silnie i przygarnął ją jeszcze mocniej.

— To ten dąb? — Zapytał wreszcie, zbytecznie zresztą, ot, żeby przerwać ciszę i milczenie. — A o nim coż opowiadają?

Panna Maliszewska zawahała się widocznie i odpowiedziała dopiero po chwili, niechętnie.

— To drzewo krwawe. Ponoć co jakiś czas cała ta łąka musi się krwawą ludzką napoić. A kto pod drzewem się schroni, lub go dotknie, tego nieszczęście spotka. I patrz, Waszmość, ile na tym drzewie ran, a blizn po piorunach! Powiadają starzy, że ile razy to drzewo kogo zabije, czy krwawą się napoi, to zaraz burza powstaje i piorun w drzewo uderza!

— Hm, a za Twojej, Anus, pamięci była kiedy taka burza?

— Nie! — Cicho, z łękiem szepnęła dziewczyna. — Matka Boska strzegła! Burz bywa wiele, jako wszędy,

ale zawsze jakoś bokiem przechodzą, a nad Wzgórzem, nad dębem nigdy nawet błyskawicy nie widziałam!

— A widzisz! Bajki to wszystko!

— Nie bajki! Jeno ludzie to drzewo omijają i nawt tej łąki nikt kosić nie chce!

W nagłym, niezrozumiałym dla samego siebie porywie rycerz puścił ukochaną, dobył z kieszeni mocno, myśliwskiego kordelasa i szybko przystąpił do drzewa. Krzepkim zamachem, zdecydowanym, śmiałym ruchem wyciął pionową, długą na łokieć rysę w popękanej korze i zaraz ją złobić poprzeczną, krzyż znacząc.

— Co Waćpan robisz? — Wołała z przerażeniem Anna. — Dąb mścić się będzie! Na Boga, zostaw! Michał, kochany, odejdz od drzewa! Kochany...

Po raz pierwszy tak nazwała mężczyznę, cichym „Tak” jeno przy zrękwoninach dla swą stwierdzając, aż pan Michał zdumiony i zaskoczony przerwał swe zajęcie i odwrócił się. Lecz wnet nóż cisnął w bok, jedynym skokiem znalazł się przy dziewczynie, porwał ją w ramiona i całować poczał nieszczędnie, prawie nieprzytomnie, jej oczy, usta, lica.

Nie broniła się, ale pocałunków nie oddawała, stojąc bez ruchu, z zamkniętymi oczami i tylko cicho, szybko szepcząc modlitwę.

— Powtórz to, kochana, jasna moja, raz jeszcze tak powiedz! — Szeptał tymczasem pan Michał, ale nie słysząc odpowiedzi i widząc tylko bezruch i błądź dziewczyny i jej poruszające się szybko wargi puścił ją i odsunął się, stropiony i zaniepokojony.

— Anus, co Tobie? — Zapytał wreszcie, biorąc ją nieśmiało za rękę. Dziewczyna odpowiedziała cicho, oczu nie odmykając.

— Modlę się, aby Cię Paana Najświętsza miała w swej,

obronie i zły urok uchyliła. O, drogi, o ukochany i jedyny, po co, ach! Po co drzewo to przeklecone ruszyłeś?

Rycerz zmieszał się mimo woli.

— Aleś Anus, toć znak krzyża świętego wyciąłś! Odrzuć te jakieś dziecinne zabobony! Toć krzyż silniejszy niż jakoweś drzewo!

Obejrzał się odruchowo w stronę drzewa. Właśnie słońce zachodziło za dalekimi lasami i zachód gorzał luną bogatych, mocnych barw. Yorza, widoczna przez splecione, ciemne gąszcz gałęzi, wydawała się czerwona jak krew.

Wzdrygnął się pan Michał i odwrócił szybko. Z udaną swobodą ujął ponownie dziewczynę za rękę.

— Głupstwo wszystko! Przesady! Ot, pora nam już do domu wracać, bo pani matka gniewać się będzie!

Dziewczyna skinęła głową i zwróciła ku domowi, te słowa przez całą drogę nie wyrzekła mimo prób i wysiłków Michała. Długo też i żarliwie w nocy się modliła mało co śpiąc, aż z bładą twarzą żegnała raniem ukochanego, który śpieszył się, aby chorągiew, ciągnącą dalekim traktem, dognać tego jeszcze dnia.

Ale to na karb poszło wzruszenia, a sam pan Michał spał spokojnie i przy jasnym, słonecznym dniu zapomniał całkiem o Wzgórzach i Dębie, ręce ukochanej całując, w oczy jej patrząc od lez błyszczące i oderwać się nie mogąc.

Gdy zaś ruszył wreszcie, żegnany krzyżem przez starego pana Maliszewskiego — świetna, rycerska, zbroja i orężem lśniąca postać, — panna się odwróciła szybko, jakby chcąc ukryć łzy, ale właściwie patrzyła ku Wzgórzem, kędy z ganku dworu nawet szczyt przekleconego drzewa było widać. Stało spokojnie w bezruchu lipcowego dnia, ciemna, ponura plama na jasnym tle nieba.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Doskonałe wyniki lekkoatletów

w Stanach Zjednoczonych

NEW YORK. W Stanach Zjednoczonych odbyły się równocześnie w kilku miastach zawody lekkoatletyczne, na których uzyskano szereg dobrych wyników.

W Angell Field w Kalifornii skok o tyczce wygrał Smith wynikiem 4,36 m. Drugim miejscem podzielili się Michals i Moore mając po 4,10 m. 100 jardów przez płotki wygrał Snyder w czasie 14,2 sek., a Delaney rzucił kulą 16,20.

W Filadelfii odbyły się wielkie zawody lekkoatletyczne z udziałem około 2000 zawodników. Na zawodach było ponad 40.000 widzów. Z uzyskanych wyników należy wymienić następujące: Skok o tyczce wygrał Ri-

chard Marcom uzyskując 4,34 m przed Richards'em 4,27 m. Trzecie miejsce zajęli wspólnie Matter i Coleman, którzy osiągnęli wysokość 4,01 m. Bieg na 400 m przez płotki przyniósł zwycięstwo Bigley'owi w czasie 53,1 sek. 100 jardów przez płotki wygrał Finley w 14,7 sek. Herbert Mc. Kenley przebiegł 220 jardów (201 m) w 20,7 sek. Pearman osiągnął na 800 jardów czas 1:51,7, wygrywając tę konkurencję. 440 jardów przebiegł Mc. Kenley mimo upadku w 47,5 sek. Skok w dal wygrał mistrz 10-boju Mondschein wynikiem 7,26 m przed Marcomem 7,17 m. W skoku wzwyż Mondschein podzielił się pierwszym miejscem z 5-ma innymi zawodnikami. Pierwszych 6-ciu osiągnęło wysokość 1,92.

Sensacje tych zawodów stanowił doskonały czas uzyskany na 880 y. przez Pearmana, który był dotąd nieznanym zawodnikiem. Klase swą potwierdził Pearman w sztafecie 4x440 jardów, przebiegając swój odcinek w 48 sekund.

Rozegrane równocześnie wielkie zawody w Filadelfii przyniosły także wiele dobrych wyników: 120 y. przez płotki wygrał Harrison Dillard w czasie 14,1 sek. przed Billem Porterem 14,2 sek. Bieg odbył się pod wiatr. W skoku wzwyż Lennerton i Scofield uzyskali po 196 cm., dzieląc się pierwszym miejscem. Dalszych 6-ciu skoczyło po 1,91 m. Pchnięcie kulą wygrał Gordien rzutem 15,80 m. W biegu na 440 y. p. pł. zwyciężył Richard Ault w czasie 54 sek. W skoku o tyczce pierwszym miejscem podzielili się Lowthor Cooper i Bennet uzyskując wysokość 4,10 m. Skok w dal wygrał Steele wynikiem 7,49.

Pierwsza górską

impieza motorowa

Zakopane (zm) Tatrzański Klub Motocyklowy urządził w Zakopanem święto motorowe w ramach którego odbył się zjazd plaketowy samochodowo-motocyklowy, konkurs zręczności jazdy motocyklowej tzw. gymkhana oraz wyścig motocyklowy na torze żużlowym. Przewidywany w programie konkurs piękności samochodu nie odbył się z powodu złego deszczu. W zjeździe wzięło udział około 700 samochodów i motocykli.

Pierwsze miejsce zespołowo zajął team OM TUR Okęcie Warszawa za największą ilość przebytych kilometrów. W gymkhanie zwyciężył niespodziewanie młody zawodnik TKM Zakopane - Józef Wollfinger na Zundaple 250 ccm przed Andrzejem Zymirskim OM TUR Okęcie W-wa) na BMW 500 ccm i Michałem Słowikiem (TKM Zakopane) na BMW 600 ccm. W wyścigu na torze żużlowym na dystansie 5 okrążeń zwyciężył w kat. V (do 125 ccm) Kluger Leon (KKC i M

Kraków) na Puch'u 125 ccm w czasie 2,25,2; w kat. A (do 250 ccm) Thune Ryszard (TKM Zakopane) na Zundaple 250 ccm w czasie 2,17; w kat. B (do 350 ccm) Jabłonowski Krzysztof (KKC i M) na Triumphie 350 ccm w czasie 2,21,2; w kat. C (ponad 350 ccm) pierwsze miejsce uzyskał Zymirski Andrzej (OM TUR Okęcie W-wa) na BMW 500 ccm uzyskując najlepszy czas dnia 1,59 po interesującej walce z Bembenkiem Wład. (Garbarnia Kraków) na BMW 500 ccm, który przyszedł o pół długości motoru. Trzeci konkurent w tej kategorii, doskonały zawodnik śląski Tomaczak Rudolf (BKM Bielsko) jadący z wielką ambicją, wycofał się z biegu po dwukrotnym niebezpiecznym upadku na wirażu.

Tor ciężki, na wirażach błotnisty. Drugą część zawodów odbyła się w ulowym deszczu. Podkreślić należy doskonałą organizację zawodów. Publiczności około 6 tysięcy.

! OGŁOSZENIA

PRZYJMUJEMY CODZIENNIE W NASZYM DZIALE OGŁOSZEŃ

do »Ilustrowanego Kuriera Polskiego«

w Bydgoszczy, Jagiellońska 2

oraz we wszystkich naszych Oddziałach i Agenturach

pod Arkadami
Telefon 24-29

od godz. 8-mej
do godz. 17-tej

Konta: PKO „Zryw“ Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-140 — Konto bieżące: Bank Gosp. Spółdz. Bydgoszcz Konto Nr 8086

KREDA

CZUBEK i S-ka
Poznań, Libelta 10
telefon 36-91
Odwrotna wysyłka wagonowo i drobnicą

Komunalna Kasa Oszczędności

POWIATU CHEŁMIŃSKIEGO w CHEŁMNIE
przyjmuje wszelkiego rodzaju wkłady
oraz załatwia wszelkie czynności bankowe

KKO powiatu Chełmińskiego posiada przedstawicielstwo Narodowego Banku Polskiego
Taniosc - szybkość i sprawnosc przelewów bezgotówkowych zapewniona 10489

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Okręgowe Zjednoczenie Wytwórni Materiałów Budowlanych w Bydgoszczy, ul. Marsz. Focha nr 4, ogłasza przetarg nieograniczony na roboty dekararskie dla Cegielni Parowo-Mechanicznej „Rusinowo” w Rusinowie, pow. Rypin.

Podkładki ofertowe za opłatą 100 złotych oraz informacje odnośnie robót można otrzymać w Wydziale Technicznym wyżej wymienionego Zjednoczenia.
Oferty należy składać w zalakowanej i nieprzejrzywej kopercie z napisem „Przetarg na roboty dekararskie Cegielni „Rusinowo” w Wydziale Technicznym O. Z. W. M. B. do dnia 7 czerwca 1947 r. godz. 11-tej przed południem.
Przetarg wyznacza się na godz. 12-tą dnia 7 czerwca 1947 r. w O. Z. W. M. B. Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 4 II piętro.
Zastrzegę się wolny wybór oferenta, unieważnienie przetargu bez podania powodu oraz ponoszenie jakichkolwiek szkód.

Dyrektor

Szkoło - Fajans - Porcelana

wielki wybór - pełen asortyment
CENY HURTOWE, oraz

metalowe (aluminiowe) łózka
w cenie 2.478,- zł za szt.

poleca w ramach Akcji Miejskiej i Wiejskiej

HURTOWNIA PRZEMYSŁOWA
PAŃSTW. CENTRALI HANDLOWEJ
BYDGOSZCZ, ALEJE 1 MAJA NR. 7

Szkoło okienne - lano, wystawowe, butle i rurki

do robienia wina oraz wszelkie wyroby szklane

porcelanowe fajansowe - poleca wagonowo i skrzyniam

Poznańska Hurtownia Szkła, Fajansu i Porcelany

Poznań 5, ul. Magazynowa 1, tel. 22-68 92-97

Państwowa Wytwórnia Prochu - Łęgnowo

poszukuje

pracowników fizycznych, wykwalifikowanych, szoferów oraz 4 osobową rodzinę

na gospodarstwo rolne. Zgłoszenia przyjmuje
Wydział Personalny Wytwórni w Łęgnowie

WZMIANKA O PRZETARGU

Urząd Wojewódzki Szczeciński - Wydział Komunikacyjny - zawiadamia, że ogłosił przetarg nieograniczony na: rozbiórkę zniszczonych konstrukcji mostowych ogólnej długości mb-68,5 oraz na budowę mostów drewnianych długości mb-64 i żelbetonowych długości mb-51,0. Pełne ogłoszenie przetargu umieszczone jest w Monitorze Polskim.

Przetarg odbędzie się dnia 17 czerwca 1947 r. o godz. 10-iej w Wydziale Komunikacyjnym w Szczecinie, Wały Chrobrego 4. (2340)

KUPNO

Złoto, srebro, brylanty, wszelką biżuterię kupuje, płaci najwyższe ceny Firma Berent Bydgoszcz Al. 1 Maja 44 (10485)

OLEJKI perfumeryjne, mentol, olejek miętowy, gliceryne, stearynę surowce kosmetyczne. Zakup! każda ilość „ENOLA” Łódź, Napiórzkowskiego 24 tel 177-00 Przedstawiciel. Poznań Krasieńskiego 13, m 19 Kotkowska (1630)

PACIORKI w większych ilościach, parafinę woski, tłuszczę zakupuje Bazar Katolicki Łódź, Sienkiewicza 49 (2022)

Samochód małowitrosowy kupuje natychmiast. Zgłoszenia: Janowiec Włkp Tel. 75. (2369)

Kupię opony, detki, motor dynamo, starter, gaźnik, chłodnicę do „Fiat-Simca”. Chmielecki, Gdynia, Mściwoja 2. (10491)

SPRZEDAŻ

Spodnie kurtkowe po zł 1.202 do nabycia w D/H „Kotwica”. Łódź, Pirmowicza 12. (2338)

Wędkarstwo - haczyki - żyłki - sieci - „Rybak” - Gdynia, Świętojańska 47 Centniki. (2090)

SPORT - wszystko dla piłki nożnej, siatkówki, koszykówki boksu dostarcza Dom Sportowy Jan Pujdak i Ska, Łódź Piotrkowska 83. (1946)

Victoria - oryginalny klej kauczukowy do detek po celach fabrycznych wysyła za zaliczeniem „Reklama” Łódź, Piotrkowska 46 (1695)

Tartaki Państw. Bielsko-Pom. p-ta Koczała, powiat Człuchów, sprzedają wagonowo odpady opałowe, korę, trocinę i wióry po cenach zniżonych. (2367)

Filatelistom cenniki wysyła Dom Filatelistyczny. Witkowski, Poznań, Św Marcina 18 (2192)

HURTOWNIA Artykułów Gospodarczych Inowrocław. Szeroka 3, tel. 19-24 Działy: mydlarski, szczołkarski, woskowy oraz lampy i szkło gospodarcze. Prosimy żądać cenników. Wysyłka za zaliczeniem. (2384)

Dom na sprzedaż. IKP Gdynia Abrahama 49, pod „Jednopiętro wy”. (2396)

RÓŻNE

Piece elektryczne, hartownicze i do wypalania wszelkich wymiarów buduje Placyk Bednarski, Łódź, Piotrkowska 224. (2393)

PRACY POSZUKUJĄ

Solidny dziennikarz przyjmie stanowisko referenta prasowego w poważnej instytucji. Oferty do IKP Bydgoszcz sub. „Prasowy”. (2315)

Poprowadzę mały kulturalny dom, kuchnia warszawska, chętnie Dolny Śląsk. Oferty IKP Gdynia pod „Inteligentna”. (2397)

POSADY WOLNE

Manipulanta surowca - piwowarskiego brakarza poszukuje Tartak Koronowo (10426)

Apteka Wronki poszukuje zastępcy (ni) na okres 2 miesięcy. Zgłoszenia zaraz. (2351)

Cieladnicy sztukownicy od zaraz potrzebni. Zakład krawiecki A. Jankowski, Bydgoszcz, Śn a. deckich 2. (10490)

POSZUKIWANIA

Uwaga! Ktokolwiek był w II Batalionie „KOP”. Podswite 1939 r. w czynnej służbie lub powołany na wojnę, proszony jest o podanie swego adresu Kupi Józef, Szczecin, Tarczynskiego 6, Cukiernia „Kaprys”. (2364)

Julia Sawicka z Wilna poszukuje Klaudii Sawickiej, przebywającej 1946 roku w Rosji Pałodar, Paronna 11. Kto by z powracających terenów ZSRR wiedział o niej, proszę zawiadomić Słupsk Pomorze, Mała chowskiego 6, miesz. 11 Apolonka Górka. (2270)

Poszukuję synów Wacława i Witolda Tuczyńskich z Wilna (synowie Wacława i Zofii (Konstantynowiczów). Kto wie o ich losie, proszę zawiadomić: Zofia Tuczyńska, Sopot, Raclawicka 8. (2352)

Plestrak Michała 1892, Grzymałowice Tamopolskie, poszukuje córka Sister Plestrak Wanda, 8 General Hospital, El-Kantara Egipt. (2327)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam skradzione mi na dworcu głównym w Bydgoszczy wszelkie dokumenty: wykaz osobisty z zaświadczeniem stałym, tymczasowe zaświadczenie Centr Zarz. Państw. Zakł. Graf., legitymację Zw. Zaw. Prac. Przem. Poligr., legitymację Str. Pr. i inne. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Franciszek Szeliga, Bydgoszcz Jagiellońska 2/12. (2365)

MATRYMONIALNE

Kawaler lat 35, poślubi panią. IKP Łódź, Piotrkowska 66, „Wolnozawodowiec”. (2399)

Mistrz rzeźniczy lat 40, rozwidziony podczas wojny, do brze zaprowadzonym interesem, pozna panią zamilowaniem do interesu, cel matrymonialny. Oferty IKP Bydgoszcz pod „1300” (10479)

Panna zamożna, młoda, poślubi pana. IKP Łódź, Piotrkowska 66, „Wolnozawodowiec”. (2398)

Kawaler przystojny lat 30, rzemieślnik, z dobrej rodziny, z braku znajomości pozna panię w celu matrymonialnym. Oferty Poste-Restante Bydgoszcz nr do wodu 18/47. (10492)

Humor zagraniczny

Aromaty owocowe

Olejki eteryczne do cukrów, lemoniad, lodów, soków itp. poleca

F-ka Aromatów Owocowych

Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32 1924

SMOŁA

cegła szamatowa i płyty - najtaniej hurt. „WOSTA” Katowice, Moniuszki 12

Czytaicie IKP

— Nie wie pan, kto jest ta strasznie brzydka dama?
— To moja żona; Ha, ha, a to pan wpadł co?
— Ja wpadłem! To pan wpadł!..

REDAKCJA I ADMINSTR Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) - Telefon 24-29
Za niedorobienie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDAANIA „IKP”
DRUKARNIA POLSKA SPOŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 18, - TELEFON 18-99

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej.
Ogłosz. milimetr w tekście 50 zł za mm. Za tekstem 20 zł.
Urzędowe przetargi: 20 zł Nekrologi: od 20 - 50 zł. Tabelaryczne, bilanse 30 zł. Niedziela i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.